

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет іноземних мов
Кафедра німецької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ НІМЕЦЬКОМОВНОГО ТЕКСТУ

Освітньо-професійна програма
«Німецька мова і література»
перший (бакалаврський) рівень освіти

Галузь знань

01

Освіта / Педагогіка

Спеціальність

014 Середня освіта

(за предметними спеціальностями)

Спеціалізація

014.02 «Середня освіта (мова та література (німецька))»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2019 р.

ЗМІСТ

- Загальна інформація
- Анотація до курсу
- Мета та цілі курсу
- Результати курсу (компетентності)
- Організація навчання курсу
- Система оцінювання курсу
- Політика курсу
- Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Міжкультурні аспекти аналізу німецькомовного тексту
Викладач (-і)	Липка Світлана Іванівна
Контактний телефон викладача	+380 968146058
E-mail викладача	svitiana.lypka@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	практичні заняття
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Понеділок, 13.30, ауд. 224
Контактний телефон викладача	+ 380 968146058
2. Анотація до курсу	
Курс “Міжкультурні аспекти аналізу німецькомовного тексту” має на меті забезпечити студентів знаннями закономірностей міжкультурного спілкування шляхом аналітичного прочитання німецькомовних художніх творів та газетних статей. Дисципліна покликана ознайомити студентів з найбільш проблемними питаннями дослідження міжкультурних аспектів, формувати у студентів лінгвістичні та інші фахові компетентності, які охоплюють знання фахової термінології, основних методів аналізу німецькомовного тексту та вміння їх застосовувати при роботі з відповідним матеріалом на практичних заняттях; підготувати студентів до ефективних контактів на рівні повсякденного міжособистісного спілкування та міжкультурної комунікації; навчити студентів застосовувати одержані знання в процесі професійної (викладацької) діяльності.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета курсу полягає в збагаченні лінгвістичних і національно-культурних знань студентів, розширення можливостей їх викладацької діяльності, а також перекладацьких і культурно-комунікативних компетентностей через комплексне вивчення зв'язку мови з культурою її носіїв.	
4. Результати курсу (компетентності)	
4.1 Загальні компетентності • Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій. • Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 4.2 Фахові компетентності • Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. • Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування	

(офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

- Здатність планувати, організовувати, здійснювати прикладне мікродослідження з предметної спеціальності на засадах методологічного та правового підґрунтя; аналізувати, систематизувати, інтерпретувати та презентувати його результати.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.
- Здатність до організації ділової комунікації.

4.3 Результати навчання

- Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та німецькою мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення типових задач і проблем професійної діяльності.
- Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію німецької мови і літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та німецькою мовами.
- Аналізувати й інтерпретувати твори німецької художньої літератури, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.
- Використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної освітньої спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- Володіти методикою проведення навчальних занять у ЗЗСО; використовувати різноманітні ефективні форми, прийоми й методи навчання; аналізувати результати засвоєння учнями навчального матеріалу з предмету; оцінювати знання, уміння та навички у системі відповідної шкали оцінювання.

5. Організація курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
Практичні заняття	20
Самостійна робота	54

Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий	
V	014 Середня освіта	III		B	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Deutsch als Fremdsprache und interkulturelle Kommunikation. 1. Was ist Interkulturelle Kommunikation. 2. Interkulturelle Kommunikation als Lehrfach. 3. Besonderheiten der interkulturellen Kommunikation.	Лекція, практичне заняття	3, 17, 23, 24, 25, 26	Ознайомлення з теоретичним матеріалом. Перегляд презентації, дискусія. Практичні завдання: 1. Розкрити сутність міжкультурної комунікації. 2. Значення міжкультурної комунікації у нашій професії. 2 год.	1,5	вересень
Тема 2. Interkulturelle kommunikative Kompetenz. 1. Entwicklung der interkulturellen Kompetenz im Deutsch als Fremdsprache (DaF)-Unterricht anhand von Texten deutschschreibender Autoren. 2. Interkulturelles	Лекція, практичне заняття, індивідуальна і групова робота	3, 17, 23, 24, 25, 26	Ознайомлення з теоретичним матеріалом. Практичні завдання: Проаналізувати можливості впливу аналітичного прочитання різножанрових текстів на формування навичок міжкультурного спілкування. 2 год.	1,5	вересень

Potenzial der literarischen Texte. Prinzip der Leserorientierung.					
Tema 3. Analytisches Lesen als Mittel der Entwicklung interkultureller Kommunikation. 1. Analytisches Lesen als Lesestil. 2. Textanalyse. 3. Vorgehensweise beim analytischen Lesen. Bestandteile der Textanalyse. 4. Aufbau der Textanalyse. 5. Wendungen für die Textinterpretation. 6. Morphologische Analyse. 7. Syntaktische Alyse.	Лекція, практичне заняття, індивідуальна і групова робота	1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 15, 18, 21	Ознайомлення з теоретичним матеріалом. Проблемні завдання: 1. Аналітичне читання текстів (Gabriele Wohmann «Imitation»; Hans Bender «In der Gondel»; Siegfried Lenz «Eine Liebesgeschichte» ; Margarete Neumann «Der weiße Fiat»; Siegfried Lenz «Die Nacht im Hotel». 2. Морфологічний аналіз визначених лексем. 3. Синтаксичний аналіз речень. 16 год.	1,5	вересень
Tema 4. Analyse des publizistischen Textes. 1. Die Pressesprache. Historischer Abriss: Die Entstehung der Presse und eines Zeitungsstils. 2. Tendenzen des Gebrauchs der Pressesprache. 3. Textklassen. 4. Stilistische Aspekte	Лекція, практичне заняття, індивідуальна і групова робота	17, 19, 22	Ознайомлення з теоретичним матеріалом. Перегляд презентації. Проблемне завдання: 1. Визначити жанр певного публіцистичного тексту. 2. Проаналізувати стилістичні аспекти певного публіцистичного тексту. 4 год.	1,5	жовтень

der Presstexte.					
Тема 5. Referieren eines Artikels. 1. Der Plan zum Referieren der Artikel. 2. Klischees zum Referieren eines Artikels.	Лекція, практичне заняття, індивідуальна і групова робота	17, 19, 22	Ознайомлення з теоретичним матеріалом. Огляд зразків реферування. Проблемне завдання: Зробити реферування різножанрових статей. 6 год.	1,5	жовтень
Самостійна робота	самостійна робота		Індивідуальні завдання для підсумкового письмового контролю: 1. письмовий аналіз визначеного художнього твору; 2. реферування 4 різножанрових статей (на вибір студента); 3. морфологічний аналіз 30 слів (іменників, прикметників, прислівників, дієслів, займенників), вибраних з проаналізованих текстів; 4. синтаксичний аналіз речень (проаналізувати 20 речень різної структури) 60 год.	20 балів 10 балів 10 балів 10 балів	Протягом семестру
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу		Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Система контролю знань студентів здійснюється через: • поточний контроль – (1) усне опитування на практичних заняттях, (2) перевірка			

	виконання студентами самостійної роботи, які мають на меті перевірити рівень теоретичних знань з курсу та практичних навичок володіння студентами навичками аналізу художнього та публіцистичного текстів, синтаксичного аналізу речення та морфологічного аналізу слова; • підсумковий контроль: виконання письмового індивідуального завдання (див. вище). Розподіл балів за семестр: Аудиторна робота – 50 балів Самостійна / індивідуальна робота – 50 балів
Вимоги до письмової роботи	Передбачено 5 видів завдань, які виконуються письмово. Завдання виконуються впродовж семестру і здаються у визначені терміни. Оцінюється кожне завдання, відповідно: письмовий аналіз художнього твору – 20 балів (максимальна кількість); реферування 4 різножанрових статей (на вибір студента) – 10 балів (максимальна кількість); морфологічний аналіз 30 слів (іменників, прикметників, прислівників, дієслів, займенників), вибраних з проаналізованих текстів – 10 балів (максимально); синтаксичний аналіз речень (проаналізувати 20 речень різної структури) – 10 балів (максимальна кількість). Студенти, які не виконали індивідуального завдання не допускаються до підсумкового контролю.
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 15 занять впродовж семестру за 5-бальною шкалою. Сума балів, отриманих студентом за практичні заняття, розраховується шляхом додавання балів, отриманих на практичних заняттях з ваговим коефіцієнтом 1,5. Максимальна кількість 50 балів розраховується як середнє арифметичне усіх практичних занять з ваговим коефіцієнтом 1,5
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до підсумкового контролю (заліку) за умови отримання не менше 25 балів, максимум 50 балів, за аудиторну та самостійну роботу, і за виконання підсумкових індивідуальних завдань (самостійна робота) (не менше 25 балів, максимум 50 балів).
7. Політика курсу	
Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2	

- Студент повинен вчасно приходити на заняття. Викладач може не допустити студента до заняття, якщо він/вона спізнився без поважної причини.
- У випадку пропуску 5 чи більше практичних занять без поважної причини, студент може бути не допущений до підсумкового контролю (заліку), або його/її підсумкова оцінка буде знижена;
- Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю;
- Студент має брати активну участь у практичних заняттях;
- Студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення питань на заняттях;
- Студент на свій вибір має підготувати один виступ/реферат/презентацію з матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення;
- Студент може перескласти будь-яку тему практичного заняття;
- У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, студент отримає «0» балів.

8. Рекомендована література

1. Аналитическое чтение = Analytisches lesen [Текст] : рабочая тетр. для студентов 3 курса, по спец. 031001 - Филология, специализация - Роман.-герман. филология (нем. яз.) / Урал. гос. ун-т ; сост. И. А. Бредихина. – Екатеринбург : Издво Урал. ун-та, 2006. - 44 с.
2. Бабелюк О. А. Принципи виявлення дієгетичного/недієгетичного наратора в американських постмодерністських коротких оповіданнях / О. А. Бабелюк // Наука і сучасність : [зб. наук. праць]. К. : Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, 2005. — Вип. 48. — С. 205—217.
3. Бажукова Т.С., Кузнецова М.Ф. Einführung in die Textanalyse. Омск, 2006.
4. Бабенко Л. Г., Казарин Ю. В. Лингвистический анализ художественного текста. – М.: Флинта, Наука, 2004.
5. Белова В. Ф. Аналитическое чтение. Учебное пособие для студентов 4 курса. – Пятигорск, 2002.
6. Брандес М. П. Стилистика немецкого языка. – М.: ВШ, 1983.
7. Вазбуцкая К. Г., Гильченко Н. Л.. Аналитическое чтение. Л.: Просвещение, 1980.
8. Вакуленко Т.І. Kurzgeschichten für analytisches Lesen (Оповідання для аналітичного читання): Навчальний посібник з аналітичного читання для студентів факультету іноземної філології. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2010. 268 с.
9. Гильченко Н.Л. Analytisches lesen (Аналитическое чтение): Учебное пособие на немецком языке. Серия: Изучаем иностранные языки. 2001 .
10. Гончарова Е.А., Шишкина И.П. Интерпретация текста. Немецкий язык. Москва, 2005. 361с.
11. Недобух А.С., Опалева Л.И. Анализ и интерпретация текста. Учебно-методическое пособие. Ижевск, 2008 г.

12. Недобух А.С. Пособие по чтению: с художественными текстами, теоретическими подходами к анализу и интерпретации текста ("Lesestrassen". Literarische Texte mit Tonaufnahmen, theoretischen Ansätzen zur Textanalyse und Textinterpretation. 1 CD). – Ижевск, 2007.
13. Шишкина И.П., О.А.Смолян. Analytisches Lesen. Ленинград, 1980 . 218 с.
14. Лишикина И. П., Смолян О.А. Аналитическое чтение. Л.: Просвещение, 1980.
15. Тройникова Е. В.. Deutsche Lyrik. Analyse und Interpretation : учеб.-метод. пособие /под ред. Н. М. Платоненко, Н. П. Мерзляковой. Ижевск : Удмуртский ниверситет, 2012. 77 с.
16. Analytisches Lesen: Lehrwerk für Germanistikstudenten: т.1 (= Аналитическое чтение: учеб.-метод. пособ. по аналитическому чтению для студ., изучающих немецкий язык как специальность. Ч.1) / Staatliche Universität Kasan; Philologische Fakultät; Lehrstuhl für romano-germanische Philologie; сост. L.B.Volkova. – Kasan, 2007. – 52 S.
17. Bolten, Jürgen: Interkulturelle Kommunikation: Texte und Übungen zum interkulturellen Handeln, München: Wissenschaft und Praxis Han, Byung-Chul 2005: Hyperkulturalität, Berlin: Merve Hofstede, Geert, 2003 [1997]: Lokales Denken globales Handeln. Interkulturelle Zusammenarbeit und globales Management, München: DTV.
18. Brinker Klaus: Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in Grundbegriffe, Berlin. 1997
19. Burger Harald: Sprache der Massenmedien . 2. Auflage. Berlin, New York: Walter de Gruyter. 1990
20. Burger, Harald: Mediensprache. Eine Einführung in Sprache und Kommunikationsformen der Massenmedien. 3. Auflage. Berlin [u.a.]: Walter de Gruyter. 2005
21. Helbig G., Buscha J. Kurze deutsche Grammatik für Ausländer. – Leipzig: Verl. Enzyklopädie, 1990.
22. Faulseit D., Kühn G. Stilistische Mittel und Möglichkeiten der deutschen Sprache. – VEB Bibliogr. Inst., Leipzig, 1975.
23. Interkulturelle Kommunikation in der universitären Lehre. In: Hans-Georg Arzt (Hg.): Qualifikation für internationale Zusammenarbeit: Konsequenzen für die deutsch-französische Ausbildung an Grandes Ecoles und Universitäten. Ludwigsburg: Deutsch-französisches Institut 1993, 79-86 (Neue Ludwigsburger Beiträge).
24. Interkulturelle Kommunikation als universitäres Lehrfach. Zu einem neuen Münchner Studiengang. In: K. Roth (Hg.): Mit der Differenz leben. Europäische Ethnologie und Interkulturelle Kommunikation. Münster, München: Waxmann 1996, 253-290.
25. Ost und West in Europa. Barrieren für die Interkulturelle Kommunikation im Integrationsprozeß. In: Holm Sundhaussen (Hg.): Osteuropa zwischen Integration und Differenz. Probleme europäischer Integration und kultureller Differenzierung. Frankfurt am Main, Berlin: P. Lang 1999, 127-145.
26. Rost-Roth, Martina. (1996). Deutsch als Fremdsprache und interkulturelle Kommunikation Zeitschrift für Interkulturellen Fremdsprachenunterricht [Online], 1(1), 37 pp.

Available:http://www.spz.tudarmstadt.de/projekt_ejournal/jg_01_1/beitrag/rost11.htm.

27. Schischkina I.P. Analytisches Lesen / I. P. Schischkina, O. A. Smoljan. - Leningrad: Prosveschenije, 1979. – 220 S.
28. Wasbuzkaja K.G. Analytisches Lesen. / K. G. Wasbuzkaja, N. L. Giltchenok. - Leningrad: Prosveschenije, 1980. – 188 S.

Викладач Липка Світлана Іванівна